

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д. изк. Николай Йорданов

относно: предоставени материали за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ от д-р Петър Кауков

След като се запознах с трудовете, предоставени от д-р П. Кауков за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, а именно видеозаписи на спектаклите „Любов и пари“ от Денис Кели, режисьор – Петър Кауков, Младежки театър, 2011, и „ДНК“ от Денис Кели, режисьор – Петър Кауков, Театър Вировитица и Академия за изкуство и култура в Осиек – Хърватия, 2019, с преводите на двете пиеси на български език, направени от Петър Кауков, както и с теоретичната разработка на кандидата *Денис Кели и престъпното ежедневиe*, а също и с останалите предоставени от него материали по чл. 70, ал. 2, свързани с други негови сценични реализации, публикации и участия в конференции, с преподавателската и експертната му дейност, имайки предвид и цялата му професионална биография, мога да заключа следното:

Д-р Петър Кауков съчетава в своето професионално развитие качества на режисьора, на педагога и на мениджъра. Също така проличава ясно способността му за критическа и изследователска рефлексия върху автори, художествени произведения, естетически тенденции и нагласи в социокултурния контекст. Той има богат практически опит в постановъчната дейност, в която кристализират неговите професионални и теоретични натрупвания.

Двата спектакъла, представени за участие в конкурса „Любов и пари“ и „ДНК“ от британския автор на пиеси, на кино- и телевизионни сценарии Денис Кели, показват съвременен рефлекс и усет за актуалните проблеми в нашето съвремие. Спектаклите са реализирани в престижни театри –

Младежки театър „Н. Бинев“ в София и Театър „Вировитица“ и Академия за изкуство и култура в Осиек – Хърватия, като във втория случай трябва да се подчертае работата в международна среда. Те не остават незабелязани от театралните награди, фестивалните селекции и критически отзиви. (Кандидатът е приложил описание и доказателствен материал за подобни отличия.) И в двете постановки личи умението да се разчете нетрадиционния текст за театър, да се обиграе максимално наличното сценично пространство и да се поведат актьорите към изграждането на силни образи. Последното заслужава да бъде подчертано, защото в драматургията на Д. Кели персонажите са представени само фрагментарно – чрез откъслечни реплики и отделни експресивни реакции. Впрочем ангажираността на Петър Кауков с този автор ясно личи и от обстоятелството, че той е преводач от английски на български език и на двете пиеси.

В теоретичната разработка на кандидата тези впечатления от неговата постановъчна работа се потвърждават и същевременно с това се доказват аналитичните му способности и широка театрална и литературна култура. Той съумява да обобщи не само текстовете за театър на Денис Кели, но и на цялата вълна британски драматурзи от 90-те години на 20. век и началото на 21. век, известна като *in-yer-face theatre*, свеждайки ги до три типа предизвикателства при тяхното поставяне на сцена: 1. Как да се пресъздаде насието, като „неотменна част от взаимоотношенията на персонажите“? (стр. 1); 2. Как да се бори с множеството груби и нецензурни изрази, с които изобилства речта на персонажите?; и 3. Как да се изгради цялостен сценичен разказ от фрагментите диалог и кратките сегменти протичащ живот в текстовете на Д. Кели?

Преди всичко в теоретичната си разработка Петър Кауков се опитва да дефинира основния конфликт в съвременния свят, видян през очите на

Денис Кели. В „Любов и пари“ този конфликт е определен като сблъсък на илюзиите за щастлив живот на кредит и реалния социум, а в „ДНК“ между егоизма и нагона за доминация и цивилизационните натрупвания в съвременния човек. Намирам, че това е точен разрез на основния сблъсък, който завихря потоците от човешка енергия и в двете пиеси на Денис Кели. Тук искам специално да отбележа, че в известна степен тези конфликти са прекалено директно изведени още на драматургично ниво и режисурата е трябвало да ги обоснове и проведе чрез пълнокръвен живот, който протича на сцената.

След това трябва да се отбележи, че режисьорът много добре е деконструирал пиесите, свеждайки ги до отделни микро-единици (откъси), от които след това е сглобил цялостните спектакли. В това отношение е доказал, че владее действияния анализ на драматургичния текст.

По отношение на сценичната интерпретация на двата текста Петър Кауков се стреми да я положи между съвременния свят и логиката на античната драма. Например той вижда персонажите на Д. Кели като „безименни герои, съвременна форма на древногръцки хор“ (стр. 9), а пиесите му, независимо че са определени жанрово като черни комедии, са мислими чрез „Аристотеловата концепция за катарзиса, предизвиквайки у нас *състрадание и страх*, а с блестящото си чувство за (черен) хумор извършва *очистване от тези чувства*“ (стр. 24). В тази своя интерпретация той стъпва и върху съществуващите вече историко-теоретични изследвания на съвременната британската драма, излезли в България през последните години.

Приносите на неговата работа в двете постановки и в теоретичната разработка, посочени от самия кандидат, отговарят по мое мнение на реалните постижения. Преди всичко Петър Кауков въвежда чрез езикови

преводи, сценични реализации и теоретични рефлексии драматургията на Денис Кели едновременно в българския и хърватския театрален и литературен контекст. А също така той предлага постановъчен и теоретичен модел, чрез който да бъдат четени и поставени не само текстовете на Д. Кели, а и на цялата вълна от драматурзи, принадлежащи към т. нар. *in-yer-face theatre*. Разбира се, това не е и не може да бъде универсален модел за интерпретацията им, но така или иначе показва един възможен начин те да бъдат разбирани и поставяни на сцена, при това опитвайки се максимално да се доближи до начина им на възприемане на света и до тяхната поетика.

Петър Кауков демонстрира траен интерес към британската драма. Той има издадена монография „Комедиите на Шекспир между Ерос и Танатос“ (2019), а също и няколко публикации върху Шекспировата драматургия в престижни издания. Естественото ми пожелание към кандидата е да продължи и да задълбочи този свой интерес към британската драма чрез преводи, чрез постановъчна и преподавателска дейност, чрез критически и теоретични разработки.

Погледната като цяло професионалната биография на Петър Кауков включва 20 години постановъчен опит, свързан най-вече със сцените на Драматичен театър – Пловдив и на Младежки театър, но също и със спектакли, реализирани в Сърбия, Хърватска, Босна и Херцеговина; преподавателска практика като асистент по театрална режисура в НАТФИЗ „Кр. Сарафов“; мениджърски умения, бидейки заместник-директор на Драматичен театър – Пловдив и на Младежки театър, и директор по настоящем на Учебния театър на НАТФИЗ. Към тези обстоятелства трябва задължително да се прибавят и участията му в редица международни проекти, както и преводаческата му дейност.

Представеният от Петър Кауков доказателствен материал по чл. 70, ал. 2 е убедителен. Моите лични впечатления от професионалните качества на кандидата допълват убедителността на представения доказателствен материал във връзка с този конкурс. Преди всичко искам да изтъкна неговата работоспособност, отговорност и последователност, които проявява във всяка от своите активности. Той притежава знания и умения, които са постигнати едновременно от неговите образователни квалификации, но са извлечени и от непосредствения му практически опит в театралната режисура.

Тези аргументи ми дават основание убедено да препоръчам на уважаваната комисия да му присъди академичната длъжност „доцент“.

17.03.2020

Николай Йорданов